

تلاش برای رزق مقدر
«لَا يَسْغَلُكَ رِزْقٌ مَضْمُونٌ عَنْ عَمَلٍ مَفْرُوضٍ»
رزق و روزی ضمانت شده، تو را از کار واجب باز ندارد.
تمت العقول، ص ۴۸۹

عزت حقگرای
مَا تَرَكَ الْحَقَّ عَزِيزًا إِلَّا ذَلًّا، وَلَا أَخَذَ بِهِ ذَلِيلًا إِلَّا عَزًّا
هیچ عزیزی حق را رها نکند، مگر آن که ذلیل گردد و هیچ ذلیلی به حق نیاورد، مگر آن که عزیز شود.
(بهارالانوار، ج ۷۵، ص ۳۷۴)

ارزش پند پنهان
مَنْ وَعَظَ أَخَاهُ سِرًّا فَقَدْ زَانَهُ، وَمَنْ وَعَظَهُ عَلَانِيَةً فَقَدْ شَانَهُ
هر که در پنهان، برادر خود را پند دهد او را آراسته، و هر که آشکارا برادرش را پند دهد او را کاسته.
تمت العقول، ص ۴۸۹

سختی تربیت نادان
رِيَاضَةُ الْجَاهِلِ وَرَدُّ الْمَعْتَادِ عَنْ عَادَتِهِ كَالْمَعْجِزِ
پرورش دادن نادان و ترک دادن معتاد از عادتش، مانند معجزه است.
تمت العقول، ص ۴۸۹

دوستی نیکان و دشمنی بدان
حُبُّ الْأَبْرَارِ لِلْأَبْرَارِ ثَوَابٌ لِلْأَبْرَارِ، وَحُبُّ الْفُجَّارِ لِلْأَبْرَارِ فَضِيلَةٌ لِلْأَبْرَارِ، وَبُغْضُ الْفُجَّارِ لِلْأَبْرَارِ زَيْنٌ لِلْأَبْرَارِ، وَبُغْضُ الْأَبْرَارِ لِلْفُجَّارِ حَزَنٌ عَلَى الْفُجَّارِ
دوستی نیکان به نیکان، ثوابت برای نیکان. و دوستی بدان به نیکان، فضیلت است برای نیکان. و دشمنی بدان با نیکان، زینت است برای نیکان. و دشمنی نیکان با بدان، رسوایی است برای بدان.
تمت العقول، ص ۴۸۷

تواضع در نشستن
مَنْ رَضِيَ بِدُونِ الشَّرَفِ مِنَ الْمَجْلِسِ لَمْ يَزَلِ اللَّهُ وَمَلَائِكَتُهُ يَصَلُّونَ عَلَيْهِ حَتَّى يَقُومَ
هر که به پایین نشستن در مجلس خشنود باشد، پیوسته خدا و فرشته ها بر او رحمت فرستند تا برخیزد.
تمت العقول، ص ۴۸۶

هوشمندترین افراد
أَكْبَسَ الْكَيْسِيِّينَ مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ وَعَمَلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ
زیرکترین زیرکان (و هوشمندترین افراد) کسی است که به حساب نفس خویش پردازد و برای پس از مرگ خویش تلاش نماید.
وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۹۸

نکوهش دورویی
بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ يَكُونُ ذَاوِجْهَيْنِ وَذَالسَّائِبِينَ، يَطْرُقُ أَخَاهُ شَاهِدًا، وَيَأْكُلُهُ غَائِبًا، إِنَّ أُعْطِيَ حَسَدَهُ، وَإِنْ ابْتُلِيَ خَانَهُ
چه قدر بد است بنده دورو و دو زبان، که در حضور برادرش او را می ستاید و در غیاب او بدگویش می کند. اگر عطایی به برادرش رسد حسد برد، و اگر گرفتار گردد او را وانهد.
تمت العقول، ص ۵۱۸

نعمت بلا
مَا مِنْ بَلِيَّةٍ إِلَّا وَ اللَّهُ فِيهَا نِعْمَةٌ تُحِيطُ بِهَا
هیچ بلائی نیست، مگر این که در آن از طرف خدا نعمتی است.
تمت العقول، ص ۴۸۹

جمال ظاهر و باطن
حَسَنُ الصُّورَةِ جَمَالٌ ظَاهِرٌ، وَحَسَنُ الْعَقْلِ جَمَالٌ بَاطِنٌ
صورت نیکو، زیبایی ظاهری است، و عقل نیکو، زیبایی باطنی است.
(بهارالانوار، ج ۷۵، ص ۳۷۹)

راه دوست یابی
مَنْ كَانَ الْوَرَعَ سَجِيئَةً، وَالْكَرَمَ طَبِيعَةً، وَالْحِلْمَ خَلْتَهُ كَثْرَ صَدِيقِهِ
کسی که پارسایی خوی او، و بخشندگی طبیعت او، و بردباری خصلت او باشد دوستانش بسیار شوند.
(بهارالانوار، ج ۷۵، ص ۳۷۹)

بهترین ذکر
أَكْثَرُوا ذِكْرَ اللَّهِ وَذِكْرَ الْمَوْتِ وَتِلَاوَةَ الْقُرْآنِ وَالصَّلَاةَ عَلَى النَّبِيِّ
زیاد به یاد خدا و مرگ باشید و همواره قرآن بخوانید و بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) (و آل او) درود بفرستید.
تمت العقول، ص ۵۱۸

گناهی که بخشوده نشود
مِنَ الذُّنُوبِ الَّتِي لَا تُغْفَرُ: لَيْتَنِي لَا أُؤَاخِذُ إِلَّا بِهَذَا. ثُمَّ قَالَ: الْأَشْرَاكُ فِي النَّاسِ أَخْفَى مِنْ دَيْبِ النَّمْلِ عَلَى الْمَسْحِ الْأَسْوَدِ فِي اللَّيْلَةِ الْمَظْلَمَةِ
از جمله گناهانی که آمرزیده نشود این است که [آدمی] بگوید: ای کاش مرا به غیر از این گناه مؤاخذه نکنند. سپس فرمود: شرک در میان مردم از جنبش مورچه بر روپوش سیاه در شب تار نهاتر است.
تمت العقول، ص ۵۱۷

بخشندگی
إِنَّ لِلسَّخَاءِ مِقْدَارًا، فَإِنْ زَادَ عَلَيْهِ فَهُوَ سَرَفٌ
همانا بخشندگی را اندازه ای است که اگر از آن فراتر رود اسراف است.
الدرّة الباهرة، ص ۴۳

قلب
إِنَّ الْقُلُوبَ أَقْبَالًا وَآدْبَارًا فَإِذَا أَقْبَلَتْ فَاحْمَلُوهَا عَلَى التَّوَأْفَلِ وَإِذَا أَدْبَرَتْ فَاقْفُرُوهَا عَلَى الْفَرَانِضِ
به درستی که قلب گاهی آمده و گاهی خسته است، زمانی که قلب شما آمادگی داشت و با نشاط و سر حال بود، آن را به انجام نوافل وادارید، و زمانی که خسته بود، به واجبات اکتفا کنید.
مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۱۷۷

خصوصیات شیعیان
أَوْصِيَكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ، وَالْوَرَعِ فِي دِينِكُمْ، وَالْأَجْتِهَادِ لِلَّهِ، وَصِدْقِ الْحَدِيثِ، وَآدَاءِ الْأَمَانَةِ إِلَى مَنْ أْتَمَّتْكُمْ مِنْ بَرٍّ وَفَاجِرٍ، وَطَوْلِ السُّجُودِ، وَحَسَنِ الْجَوَارِ، فَبِهَذَا جَاءَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
شما را سفارش می کنم به: تقوای الهی، پارسایی در دین خودتان، و کوشش و تلاش برای خدا و راستگویی و ادای امانت به کسی که شما را امین شمرده است چه خوب باشد یا بد، و طولانی کردن سجده و خوش همسایگی، که حضرت محمد (صلی الله علیه و آله) همین برنامه ها را آورده است.
(بهارالانوار، ج ۷۸، ص ۳۷۲، ج ۱۲)

چهل حدیث

چهل حدیث امام حسن عسکری علیه السلام

جایگاه مؤمن

المؤمن بركة على المؤمن و حجة على الكافر
مؤمن برای مؤمن، برکت است و برای کافر، اتمام حجت.
تمف العقول، مرانی، ص ۳۶۳

کلید تمام گناهان

جعلت الخبائث في بيت و جعل مفتاحه الكذب
تمام پلیدیها در خانه ای قرار داده شده و کلید آن دروغگویی است.
بهار الانوار(ط-بیروت) ج ۷۵ ، ص ۳۷۷

ارزش تفکر

ليست العبادة كثرة الصيام و الصلاة ، و إنما العبادة كثرة التفكير في أمر الله
عبادت به زیاد روزه گرفتن و نماز خواندن نیست؛ بلکه عبادت این است
که در امر (مخلوقات) خداوند بسیار تفکر شود.
تمف العقول، مرانی، ص ۳۶۲

پارساترین مردم

أورع الناس من وقف عند الشبهة، أعبد الناس من أقام على الفرائض أزهّد الناس من ترك الحرام، أشد الناس اجتهاداً من ترك الذنوب
پارساترین مردم کسی است که در هنگام شبهه توقف کند. عابدترین مردم کسی است که واجبات را انجام دهد. زاهدترین مردم کسی است که حرام را ترک نماید. کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها سازد.
تمف العقول ، ص ۴۸۹

نماز شب، سیر شبانه

إن الوصول إلى الله عزوجل سفر لا يدرك إلا بامتطاء الليل
وصول به خداوند عزوجل، سفری است که جز با
عبادت در شب حاصل نگردد.
مسند الامام العسكري، ص ۲۹۰

شرک چیست؟

الاشراك في الناس ، أخفى من دبيب النمل على المسح الأسود في الليلة المظلمة
شرک ورزیدن در میان مردم، از حرکت مورچه (که بسیار آرام و نامحسوس است) در شب تاریک بر روپوش سیاه، نهان تر است.
کشف الغمّة، ص ۴۲۰

جایگاه تواضع

من تواضع في الدنيا لإخوانه فهو عندالله من الصديقين و من شيعه علي بن ابيطالب عليه السلام حقاً
کسی که در دنیا نسبت به برادرانش متواضع باشد، نزد خداوند از صدیقین به شمار می رود و او از شیعیان واقعی علی بن ابیطالب علیه السلام است.
امتیا، طبرسی، ج ۲، ص ۲۶۷

از مصادیق تواضع

من التواضع ، السلام على كل من تمر به و الجلوس دون شرف المجلس
سلام کردن بر هر کسی که از پیش او می گذری و نشستن در جایی که بالای مجلس نیست، از تواضع و فروتنی است.
تمف العقول، ص ۳۶۲

نعمتی که مورد حسد واقع نمی شود

التواضع نعمة لا يحسد عليه
تواضع، نعمتی است که کسی بر آن رشک نمی ورزد.
تمف العقول، ص ۳۶۳

برهیز از جدال و شوخی

لا تمار فيذهب بهاؤك و لا تمازح فيجتراً عليك
جدال مکن که ارزشت می رود و شوخی مکن که بر تو دلیر شوند.
تمف العقول، ص ۴۸۶

نزدیکتر به اسم اعظم

بسم الله الرحمن الرحيم أقرب إلى اسم الله الأعظم من سواد العين إلى بياضها
بسم الله الرحمن الرحيم به اسم اعظم خدا، نزدیکتر از سیاهی چشم به سفیدی آن است.
تمف العقول، ترجمه، مسن زاده، ص ۸۸۹

همسایه بد

من الفواقير التي تقصم الظهر جار إن رأى حسنة أطفأها و إن رأى سيئة أفسأها
یکی از بلاهای کمرشکن همسایه‌ای است که چون خوبی بیند پنهانش سازد و چون بدی بیند فاشش نماید.
تمف العقول، ترجمه، مسن زاده، ص ۸۹۱

بهترین ویژگی ها

خصلتان ليس فوقهما شيء : الايمان بالله و نفع الأخوان
چیزی بالاتر از دو خصلت ایمان به خداوند و رساندن سود به برادران نیست.
تمف العقول، مرانی، ص ۳۶۳

چقدر زشت است برای مومن ...

ما أفبح بالمؤمن أن تكون له رغبة نذله
چقدر زشت است برای مؤمن که دل بستگی به چیزی داشته باشد که موجب خواری و ذلت او شود.
تمف العقول، مرانی، ص ۳۶۴

بهرتر از حیات و بدتر از مرگ

خير من الحياة ما إذا فقدته أبغضت الحياة و شر من الموت ما إذا نزل بك أحببت الموت
بهرتر از زندگی چیزی است که چون از دستش دهی، از زندگی بدت آید، و بدتر از مرگ چیزی است که چون به سرت آید مرگ را دوست بداری.
تمف العقول، ص ۴۸۹

محصول اعمال

إنكم في آجال منقوصة و أيام معدودة و الموت يأتي بغتة، من بزرع خيراً يحصد غبطة و من بزرع شراً يحصد ندامة، لكل زارع ما زرع لا يسبق بطنه، و لا يدرك حريص ما لم يقدر له، من أعطى خيراً فالله أعطاه، و من وقى شراً فالله وقاه
شما عمر کاهنده و روزهای برشمرده ای دارید، و مرگ به ناگهان می آید، هر کس تخم خیری بکارد به خوشی بدرود، و هر کس تخم شری بکارد به پشیمانی بدرود. هر که هر چه بکارد همان برای اوست. گندکار را بهره از دست نرود و آزمند آنچه را مقدرش نیست در نیابد، هر که به خیری رسد خدایش داده، و هر که از شری رهد خدایش رهانده.
تمف العقول ، ص ۵۱۹

کم آسایش ترین مردم

أقل الناس راحة الحقد
شخص کینه‌ای، کم آسایش‌ترین مردم است.
تمف العقول، ترجمه، مسن زاده، ص ۸۹۳

ویژگی های شیعیان

شيعه على هم الذين يؤثرون إخوانهم على أنفسهم و لو كان بهم خصاصة و هم الذين لا يراهم الله حيث نهاهم و لا يفقدهم حيث أمرهم، و شيعه على هم الذين يقتدون بعلى في إكرام إخوانهم المؤمنين
شیعیان علی (علیه السلام) کسانی هستند که برادران (دینی) خود را بر خویش مقدم می دارند گرچه خودشان نیازمند باشند و شیعیان علی (علیه السلام) کسانی هستند که خداوند آنها را در جایی که نهی کرده نمی بیند و در جاهایی که خواست خدا می باشد غایب نمی باشند و به آنچه امر نموده عمل می کنند و شیعه علی (علیه السلام) در تکریم و احترام برادران مؤمن خود به علی (علیه السلام) اقتدا می نمایند.
میزان المکتمه، ج ۵، ص ۲۳۱

شادی بیجا

ليس من الأدب إظهار الفرح عند المحزون
اظهار شادی نزد غم‌دیده، از بی ادبی است.
تمف العقول، ص ۴۸۹

ادبی بسنده

«كفاك أدباً تحنك ما تكره من غيرك»
در مقام ادب برای تو همین بس که آنچه برای دیگران نمیپسندی، خود، از آن دوری کنی.
مسند الامام العسكري، ص ۲۸۸

نشانه های مؤمنان

علامات المؤمنين خمس: صلاة الإحدى و الخمسين و زيارة الأربعين و التختيم في اليمين و تعبير الجبين و الجهر بيسم الله الرحمن الرحيم
نشانه های مؤمنان (شیعیان) پنج چیز است: خواندن پنجاه و یک رکعت نماز در هر روز (۱۷ رکعت واجب و ۳۴ رکعت نافله)، زیارت اربعین امام حسین (علیه السلام)، داشتن انگشتر در دست راست، و ساییدن پیشانی به خاک و بلند خواندن بسم الله الرحمن الرحيم (در نمازها).
روضة الواعظین، ج ۱، ص ۱۹۵

مدح نالایق

من مدح غير المستحق فقد قام مقام المتهم
هر که نالایقی را ثنا گوید، خود در موضع اتهام قرار گیرد.
بهار الانوار(ط-بیروت) ج ۷۵ ، ص ۳۷۸

بلیدی خشم

الغضب مفتاح كل شر
خشم و غضب، کلید هر گونه شر و بدی است.
تمف العقول، ص ۴۴۸

شناخت احمق و حکیم

قلب الأحمق في قبه و قلب الحكيم في قلبه
قلب احمق در دهان او و دهان حکیم در قلب اوست.
تمف العقول، ص ۴۸۹